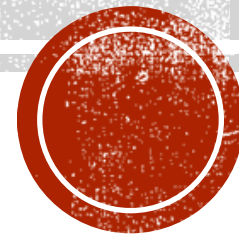

BEZPIECZEŃSTWO NA POLSKICH UCZELNIACH WYŻSZYCH W KONTEKŚCIE ZABURZEŃ PSYCHICZNYCH SPRAWCÓW INCYDENTÓW NIEBEZPIECZNYCH ORAZ DOSTĘPNE FORMY POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ DLA STUDENTÓW I PRACOWNIKÓW

Wiktoria Zarek BW I stopień, I semestr.

WPROWADZENIE.

- Bezpieczeństwo w środowisku akademickim to nie tylko kwestia infrastruktury czy procedur ewakuacyjnych, ale również zdolność uczelni do identyfikowania i reagowania na sygnały kryzysu psychicznego wśród członków wspólnoty akademickiej. W ostatnich latach, w związku z dramatycznymi wydarzeniami – jak atak na Uniwersytecie Warszawskim w 2025 roku – temat ten nabrał szczególnego znaczenia. Rektorzy uczelni, zrzeszeni w KRASP, podkreślają konieczność systemowego podejścia do wsparcia psychicznego jako elementu prewencji zagrożeń.

ZABURZENIA PSYCHICZNE JAKO CZYNNIK RYZYKA INCYDENTÓW

- Zaburzenia psychiczne nie są jednoznacznym predyktorem przemocy, jednak w kontekście incydentów na uczelniach – takich jak napaści, groźby czy akty agresji – często okazuje się, że sprawcy byli osobami w kryzysie emocjonalnym, nieobjętymi odpowiednim wsparciem. Raport Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z marca 2025 r. wskazuje, że ponad 30% studentów doświadcza objawów depresji lub lęku, a 12% zgłasza myśli samobójcze. Brak systemowego wsparcia może prowadzić do eskalacji napięć i zachowań ryzykownych.

ROLA UCZELNI W ZAPEWNIENIU BEZPIECZEŃSTWA PSYCHICZNEGO

- Uczelnie wyższe w Polsce coraz częściej wdrażają działania mające na celu nie tylko reagowanie na kryzysy, ale ich prewencję. Wsparcie psychologiczne staje się integralnym elementem polityki dostępności i dobrostanu. Uniwersytet Warszawski realizuje model wspierania studentów z zaburzeniami psychicznymi poprzez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, oferując indywidualne konsultacje, adaptacje dydaktyczne i pomoc kryzysową.

CZY POMOC PSYCHOLOGICZNA NA UCZELNI JEST

- ## ZAGWARANTOWANA?
- Pomoc psychologiczna na uczelniach nie jest obecnie obowiązkiem ustawowym. Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2023 poz. 742) w art. 11 ust. 1 wskazuje jedynie, że uczelnia powinna zapewniać warunki do rozwoju osobistego studentów. W praktyce oznacza to dowolność w zakresie organizacji wsparcia. Parlament Studentów RP opracował zbiór dobrych praktyk, który ma pomóc uczelniom w tworzeniu punktów wsparcia psychologicznego.

PRZYKŁADY DZIAŁAŃ UCZELNIANYCH

- Uniwersytet Szczeciński prowadzi Punkt Pomocy Psychologicznej, oferując konsultacje, interwencje kryzysowe i warsztaty. Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych zatrudnia psychologa w ramach projektu „Uczelnia dostępna”. Wiele uczelni organizuje także webinary, szkolenia i działania wspólnotowe. Pomoc ta jest bezpłatna, lecz jej dostępność zależy od zasobów uczelni.

POMOC PSYCHOLOGICZNA ZE STRONY PAŃSTWA

- Państwo zapewnia pomoc psychologiczną w ramach publicznego systemu ochrony zdrowia. Studenci i pracownicy uczelni mogą korzystać z poradni zdrowia psychicznego finansowanych przez NFZ oraz Centrów Zdrowia Psychicznego, które oferują pomoc kryzysową często bez konieczności skierowania. Psychiatry jest dostępny bez skierowania zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 marca 2022 r. (Dz.U. 2022 poz. 558).

PROGRAMY I INICJATYWY PAŃSTWOWE

- Państwo wspiera zdrowie psychiczne poprzez linie wsparcia (116 123, 800 70 2222), kampanie społeczne oraz fundusze UE. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 wspiera uczelnie w tworzeniu dostępnych struktur pomocy. Szefowa KRASP prof. Bogumiła Kaniewska podkreśla, że po tragicznych wydarzeniach na UW konieczne jest wdrożenie systemowych rozwiązań.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

- Bezpieczeństwo psychiczne na uczelniach wymaga zintegrowanego podejścia – zarówno ze strony uczelni, jak i państwa. Kluczowe jest wdrożenie obowiązkowych punktów wsparcia psychologicznego, szkolenie kadry akademickiej w zakresie rozpoznawania sygnałów kryzysu oraz rozwój współpracy z instytucjami publicznymi. Tylko wtedy możliwe będzie skuteczne zapobieganie incydentom niebezpiecznym i budowanie kultury dobrostanu.

BIBLIOGRAFIA

- 1. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Raport 2025: gov.pl
- 2. Parlament Studentów RP – Dobre praktyki: psrp.org.pl
- 3. Uniwersytet Warszawski – Model wsparcia: cewis.uw.edu.pl
- 4. Psychiatria i Psychologia Kliniczna – artykuł Piotra Toczyskiego: psychiatria.com.pl
- 5. Nauka w Polsce – wypowiedź prof. Kaniewskiej: scienceinpoland.pap.pl

**DZIĘKUJE ZA
UWAGĘ**

